

М'ЯСНА ПРОДУКТИВНІСТЬ МОЛОДНЯКУ ОВЕЦЬ АСКАНІЙСЬКОЇ ТОНКОРУННОЇ ПОРОДИ

Людмила ОНИЩЕНКО

Миколаївський національний аграрний університет

У цій статті представлені дані щодо росту та розвитку молодняку овець. Проведено оцінку різних варіантів комбінацій з точки зору продуктивності відгодівлі, встановлено найкращу комбінацію та дозволено її використання для роботи в отарі з гарантованим збільшенням відгодівлі молодняку овець.

Ключові слова: порода, молодняк, продуктивність, поєднання, середньодобовий приріст, відгодівля.

Постановка проблеми. Вівчарство є невід'ємною частиною світового сільськогосподарського виробництва, що спричинено широкою різноманітністю продуктивних можливостей і адаптивною здатністю овець [1].

Одним із резервів збільшення виробництва продукції вівчарства є досягнення максимального ефекту гетерозису при схрещуванні різних порід за умови оптимального вирощування гібридів з добірки відповідних селекцій, що забезпечує високий вихід та якість м'ясної продукції. Отже, відбір м'ясних порід для промислового схрещування та комплексна оцінка потомства різного походження сприяють підвищенню ефективності вівчарської галузі [5].

Аналіз основних досліджень публікацій. Вівчарство-це система тваринницьких технологій, засобів і методів, спрямованих на оцінку продуктивності тварини і аналіз її походження і родоводу з метою подальшого прогнозування та оцінки овець з точки зору якості потомства, мета якої полягає в тому, щоб кожне наступне покоління тварин перевершувало своїх батьків по продуктивності. Промислове схрещування в поєднанні зі схрещуванням вовнових і овчинних порід дозволяє отримати скоростиглий молодняк, який дає хороше вирощування і якісне м'ясо [3].

Продуктивність помісних порід першого покоління, продуктивність яких значно коливається в залежності від породи баранів, особливостей помісних овець і природно-господарських умов, вища за м'ясо-вовновою продуктивністю на 15-20 % і витратою кормової одиниці, обсяг виробництва знизився на 10-15%.

Так у дослідженнях Афанасьєвої А. І. та ін. проведено забій помісних тварин – тексель з кулундинською грубовововною породою. Передзабійна маса 8-місячних помісних ярок становила в середньому 38,0 кг, забійний вихід 47,9%, що вище аналогічних показників у чистопородних ярок на 10,8% ($p < 0,01$) та 3,1 абсолютних відсотків. Маса туші у помісей склала 18,2 кг, що на 16,5% більше ніж у аналогів [4].

Постановка завдання. Дослідити рівень м'ясної продуктивності молодняку асканійської тонкорунної породи та помісей, одержаних від їх

схрещування з баранами породи дорпер. Дати науково обґрунтовані пропозиції виробництву для збільшення та покращення м'ясної продуктивності овець.

Матеріали і методика. Дослідження проведені в умовах Навчально-наукового-практичного центру Миколаївського національного аграрного університету та на кафедрі технології виробництва продукції тваринництва Миколаївського національного аграрного університету. На вівцематках асканійської тонкорунної породи використано баранів - плідників породи дорпер (Д) та в якості контролю чистопородних асканійських тонкорунних.

Було сформовано дві групи баранців: контрольна з чистопородних тварини асканійської тонкорунної породи (АТ) та дослідна з двопородних помісей з дорпером (АТ×Д). Контрольний забій баранців проводили згідно з методикою оцінки м'ясної продуктивності овець 9 місяців [5]. Морфологічний склад туш визначали за результатами обвалювання правих напівтуш після 24-годинного охолодження, до того ж визначали вихід м'якоті, кісток і жиру. Хімічний склад визначали у середній пробі м'яса, у найдовшому м'язі спини визначали кількість внутрішньом'язового жиру. Біометричну обробку даних здійснювали за допомогою програмного забезпечення MS Excel з використанням статистичних функцій (табл. 1).

Таблиця 1.

Схема досліджень

Група	Призначення	Генотип					
		вівцематок	п	барана-плідника	п	молодняку	п
1	контрольна	АТ	50	АТ	3	АТ	30
2	дослідна	АТ	50	Д	3	½ АТ х ½ Д	30

Результати досліджень. Найбільш об'єктивними показниками продуктивності овець є передзабійна вага, забійна вага, вага туші, забійний вихід, співвідношення кісток до м'яса в тушах тварин. Наше дослідження встановило значну мінливість цих показників, зокрема, через спадкові фактори та вік тварини (табл. 2).

Таблиця 2.

М'ясна продуктивність баранчиків у 9-місячному віці, $\bar{X} \pm S_{\bar{x}}$

Показник	Генотип	
	АТ×АТ	АТ×Д
Передзабійна жива маса, кг	40,0± 0,63	43,6± 0,95**
Забійна маса, кг	18,15± 0,88	20,12± 1,02**
Маса внутрішнього жиру, кг	0,95± 0,69	0,72± 0,77
Маса парної туші, кг	17,2± 0,88	19,4± 1,11***
Забійний вихід, %	45,4± 1,15	47,2± 0,89**
Вихід туші, %	43,0± 1,29	45,5± 1,63**

Результати контрольного забою показали, що передзабійна жива маса тварин за групами коливалася від 40,0 кг мінімальна – у баранчиків (АТ×АТ) до 43,6 кг максимальна – помісних баранчиків (АТ×Д) дослідної групи).

Вищу масу парної туші (19,4 кг) мали помісні баранчики. За цим показником вони на 12,8 % перевершували однолітків контрольної групи.

Більш високий забійний вихід (47,2 %) мали також помісні нащадки баранів породи дорпер. Відмітимо більш високу скоростиглість помісей (АТ×Д), які вже у 9-місячному віці характеризуються достатньо високими показниками м'ясної продуктивності.

Більш повну характеристику м'ясних якостей овець при забої забезпечує вивчення морфологічного складу туш, оскільки величина коефіцієнта м'ясності і площа «м'язового вічка» впливає на харчову цінність баранини.

З метою проведення морфологічних досліджень і встановлення відмінностей за цим показником у дослідних груп овець нами проводився розруб туш і повна їх обвалка. Аналізуючі морфологічні дані, ми відмітили, що абсолютних величинах у помісних баранців м'якості було більше на 4,03 кг, ніж у чистопородних в 9 місячному віці (табл. 3).

Таблиця 3.

Морфологічний склад в туші, n=3, $\bar{X} \pm S_{\bar{X}}$

Показник	Група	
	контрольна	дослідна
Склад в туші м'яса, кг	15,55 ± 0,42	19,58± 0,38
%	81,0	85,0
кісток, кг	3,75 ± 0,42	4,0± 0,38
%	20,0	18,0
Коефіцієнт м'ясності	4,15	4,90

Перевага помісей порівняно з чистопородними однолітками, також проявилася за показником співвідношення м'яса і кісток в туші, який виражається показником коефіцієнта м'ясності, перевага складає -18 %.

Висновки і перспективи подальших досліджень.

Отримані дані показують, що за рахунок використання в системі схрещування баранів-плідників породи дорпер із матками асканійської тонкорунної, помісні нащадки відрізняються більш високими показниками м'ясної продуктивності. У подальшому показник коефіцієнта м'ясності у помісних баранчиків вище, ніж у чистопородних однолітків, що вказує на їх більш виражену м'ясність і скоростиглість.

Література:

1. Вдовиченко Ю.В., Нежукченко Т.І., Вороненко В.І. Вівчарство України / за ред. В.М. Іовенка. Вид. друге, доп. і перероблене. Київ : Аграрна наука, 2017. 488 с.

2. Вівчарство України : моногр. / В. М. Іовенко, Л. О. Сиротюк, Т. І. Нежлукченко та ін. ; за ред. В. П. Бурката ; УААН ; Ін-т тваринництва степових районів ім. М. Ф. Іванова «Асканія-Нова». Київ : Аграрна наука, 2006. 616 с.
3. Кущенко П. Т. Дьяченко Л. С., Шелест Л. С. Тонкорунні породи овець. Київ : Урожай, 2013. 200 с.
4. Організація племінної справи : навч. посіб. / Топіха В. С., Нежлукченко Т. І., Луговий С. І., Лихач В. Я. ; за ред. В. С. Топіха. Миколаїв : МДАУ, Херсон: ХДАУ, 2012. 276 с.